

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)
อาคาร 3 ชั้น 5 ตึกกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
ถ.ติวานนท์ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000
โทรศัพท์ 0-2951-1286-93 โทรสาร 0-2951-1295
www.hsri.or.th

ห้องสมุด ๓๐๐ ปี เสด็จพระราชกุศล

00002872

แผนยุทธศาสตร์งานวิจัย

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

พ.ศ. 2548-2550

WA
540.JT3
ส181พ
2545 จ.2

แผนยุทธศาสตร์สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

พ.ศ. 2548-2550

จัดพิมพ์โดย :

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

อาคาร 3 ชั้น 5 ตึกกรมสุขภาพจิต

กระทรวงสาธารณสุข อ.เมือง

นนทบุรี 11000

โทรศัพท์ 0-2951-1286-93 โทรสาร 0-2951-1295

<http://www.hsri.or.th>

พิมพ์ครั้งแรก : มีนาคม พ.ศ. 2548

ข้อมูลทางบรรณานุกรมหอสมุดแห่งชาติ

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

แผนยุทธศาสตร์สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข พ.ศ. 2548-2550.

-- นนทบุรี : สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, 2548

32 หน้า

1. สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข--การบริหาร I ชื่อเรื่อง

(NLM Classification : WA 540)

คำนำ

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์งานวิจัยทุก 3 ปี โดยมีวัตถุประสงค์เป็นแผนแม่บทในการสร้างองค์ความรู้และความเข้มแข็งของภาคีทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนระบบสุขภาพ แผนยุทธศาสตร์การวิจัยฉบับนี้ จะเป็นการแผนการดำเนินงานวิจัยของ สวรส. ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548-2550 ซึ่งให้ความสำคัญต่อเนื่องในเรื่องการปฏิรูประบบสุขภาพ และการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายของรัฐบาล เศรษฐกิจ สังคม และปัจจัยอื่นๆที่กระทบต่อระบบสุขภาพ รวมทั้งการขยายและสร้างเครือข่ายวิชาการทั้งส่วนกลางและภูมิภาค

ศิริวัฒน์ ทิพย์ธราดล

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

สารบัญ

คณะกรรมการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข	5
ความเป็นมา	6
แผนยุทธศาสตร์	12
วิสัยทัศน์	12
พันธกิจ	12
ยุทธศาสตร์	14
เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	14
ดัชนีชี้วัดผลงานเชิงปริมาณและคุณภาพ	16
แผนยุทธศาสตร์งานวิจัย	19
1. แผนงานวิจัย	19
2. แผนพัฒนาการจัดการงานวิจัย	25
3. แผนพัฒนาเครือข่ายวิจัย	26
4. แผนสนับสนุนการวิจัย	26
⁴ แผนงานวิจัยสาธารณสุข (2) วิทยาศาสตร์	
งบประมาณรายจ่ายปี พ.ศ. 2548-2550	30

คณะกรรมการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

กรรมการโดยตำแหน่ง

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข	ประธานกรรมการ
2. ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	รองประธานกรรมการ
3. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
4. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
5. ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	กรรมการ
6. ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ
7. เลขาธิการคณะกรรมการอุดมศึกษา	กรรมการ
8. เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	กรรมการ
9. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ	กรรมการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (แต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี)

1. ศ.นพ.เกษม วัฒนชัย	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
2. ศ.นพ.ประเวศ วะสี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
3. ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
4. นพ.ดำรงศักดิ์ บุญยืน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
5. นพ.สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
6. คุณโสภณ สุภาพงษ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
7. ดร.สมชัย ฤชุพันธ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
8. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข	กรรมการและเลขานุการ

ความเป็นมา ►►

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) เป็นองค์กรของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มีฐานะเป็นนิติบุคคล ที่มีโครงสร้างขนาดเล็ก มีความยืดหยุ่น และคล่องตัวสูง มีกลไกสำคัญคือคณะกรรมการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข เป็นผู้กำหนดและกำกับนโยบายขององค์กร สวรส.ถือเป็นองค์กรหลักของประเทศในการวิจัยระบบสาธารณสุข (Health Systems Research) มีภารกิจหลักในการศึกษา ค้นคว้า และวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้และสังเคราะห์กลไกที่สำคัญ เพื่อนำสู่การพัฒนาระบบสุขภาพของชาติอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับสภาพการณ์ของประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้การดำเนินงานเป็นไปด้วยการมุ่งสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการทางวิชาการและกระบวนการทางนโยบาย ทั้งในระดับผู้กำหนดนโยบาย ผู้บริหาร ผู้ให้บริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระบบสุขภาพ โดยใช้กระบวนการของการจัดการงานวิจัยเป็นเครื่องมือในการสร้างการมีส่วนร่วมอย่างมีพลัง ทั้งในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำและร่วมผลัดกันการนำองค์ความรู้สู่กระบวนการตัดสินใจในเชิงนโยบายทุกระดับ

การดำเนินงานของสวรส.ในช่วง 12 ปีที่ผ่านมาได้สะสมประสบการณ์ อันมีคุณค่า และผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงานก่อเกิดกลไกและนวัตกรรมต่างๆ ที่มุ่งสู่การขับเคลื่อนการปฏิรูประบบสุขภาพอย่างต่อเนื่องภายใต้นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เสริมหนุนกัน ใน 2 ช่วงเวลาที่สำคัญ คือ

การดำเนินการระยะที่ 1 (พ.ศ. 2535-2541) :

การพัฒนาระบบวิจัยสาธารณสุข

ภารกิจหลักมุ่งเน้นการแสวงหาองค์ความรู้และข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการและเงื่อนไขทั้งในด้านนโยบาย

ด้านการบริหารงานและด้านวิชาการ โดยกำหนดกรอบประเด็นสำหรับการให้ทุนสนับสนุนโครงการหรือชุดโครงการวิจัย การสร้างและพัฒนานักวิจัยทั้งส่วนกลางและภูมิภาค และจัดกระบวนการนำเสนอผลงานวิจัยเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเผยแพร่ในเวทีวิชาการต่างๆ ลักษณะงานวิจัยเป็นการศึกษาวิจัยเชิงนโยบายที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนทั้งประเทศและส่งเสริมการวิจัยในระดับพื้นที่เพื่อนำสู่การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น มีการพัฒนางานวิจัยระบบสาธารณสุขให้แสดงภาพรวมของระบบได้ชัดเจนขึ้น การพัฒนาระบบข้อมูลด้านสุขภาพเช่น ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของคนไทย ทรัพยากรด้านสาธารณสุขและการใช้จ่ายทรัพยากรเพื่อสุขภาพของรัฐ องค์ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์สาธารณสุข นอกจากนั้นยังมีการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรส่งเสริมการวิจัยและองค์กรเพื่อการพัฒนาการสร้างเสริมขีดความสามารถในการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการวิจัย

ในช่วงปี 2540-2541 มีการปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ขององค์กรในการพัฒนาระบบสาธารณสุข เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการเมือง โดยมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร พ.ศ.2540

การดำเนินงานระยะที่ 2 (พ.ศ. 2541-2547) :

การวิจัยระบบสาธารณสุขเพื่อการปฏิรูประบบสุขภาพ

การดำเนินงานในระยะที่ 2 คณะกรรมการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ได้เล็งเห็นแนวโน้มของการปรับตัวทางสังคมที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงจากการปฏิรูปการเมืองภายใต้รัฐธรรมนูญพ.ศ. 2540 และสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจไทย จึงกำหนดให้ยุทธศาสตร์หลักของการดำเนินงาน ต้องให้ความสำคัญกับภาคประชาชน และท้องถิ่น ในการเข้ามาเป็นแนวร่วมในการกำหนดนโยบายสุขภาพของ

ชาติ ดังนั้นในการพัฒนาองค์ความรู้ และสร้างกลไกที่สำคัญต่อการปฏิรูประบบต่าง ๆ สวรส.จึงได้สนับสนุนการดำเนินงานในลักษณะของชุดโครงการวิจัย เพื่อให้เกิดการปฏิรูประบบสุขภาพในระดับปฏิบัติการ โดยการระดมกลุ่มประชาคมที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ องค์กรและหน่วยงานภาครัฐ องค์กรภาคประชาคมทุกระดับ ทั้งระดับชุมชน ท้องถิ่น จังหวัด รวมทั้ง องค์กรสาธารณประโยชน์ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาวิจัยปัญหาเชิงสุขภาพ ตลอดจนจัดกระบวนการที่นำสู่การปฏิรูประบบสุขภาพ

ในการดำเนินงาน สวรส.ได้จัดตั้งกลไกเชิงสถาบันที่สำคัญในหลากหลายองค์กร เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนกระบวนการปฏิรูประบบสุขภาพ ทั้งนี้กลไกสำคัญที่มีภารกิจตอบสนองยุทธศาสตร์สำคัญข้างต้นคือ สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ (สปรส.) ซึ่งทำหน้าที่ประสานการจัดทำร่างพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ และจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างประชาคมทางด้านสุขภาพ ในการเข้าเป็นเจ้าภาพร่วมในการสังเคราะห์ระบบสุขภาพแห่งชาติที่พึงประสงค์ จนเป็น**ธรรมนูญสุขภาพ**ของคนไทย อย่างไรก็ดี ผลพวงที่ได้จากกระบวนการคือพลังของแนวร่วมภาคีต่าง ๆ สู่การปรับกระบวนการทัศน์ทางด้านสุขภาพ และกระบวนการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะที่จะรองรับการปฏิรูปและการเปลี่ยนผ่านระบบสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

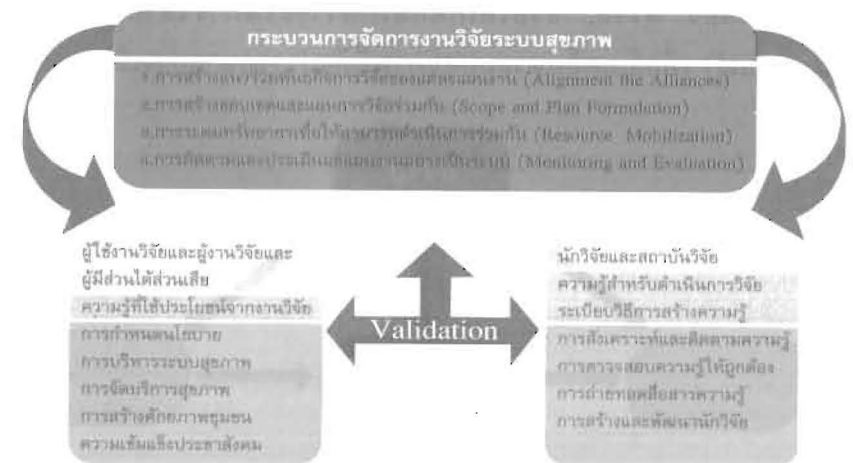
1. การก้าวสู่องค์กรจัดการงานวิจัย

เพื่อรองรับพันธกิจการจัดการงานวิจัยในสถานการณ์ของการปฏิรูประบบสุขภาพ สวรส.ได้ปรับบทบาท**สู่องค์กรจัดการงานวิจัย**และมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะในการเป็น**นักจัดการงานวิจัย**ที่สามารถแปลยุทธศาสตร์ เข้าสู่แนวทางใหม่ของการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ทางารวิจัย และปรับเปลี่ยนกลวิธีการจัดการงานวิจัยระบบสุขภาพ โดยใช้ยุทธศาสตร์เชิงรุกในกระบวนการจัดการงานวิจัยเป็น

เครื่องเร่งระดมสู่พันธกิจเป้าหมายร่วมกันกับภาคีการวิจัย ทั้งนี้ สวรส.ได้พัฒนาแนวคิดและกรอบภารกิจสำคัญของการจัดการงานวิจัยไว้ 4 ประการคือ

- 1.1 การสร้างแนวร่วมพันธกิจการวิจัยของแต่ละแผนงาน
(Alignment the Alliances)
- 1.2 การสร้างขอบเขตและแผนการวิจัยร่วมกัน
(Scope and Plan Formulation)
- 1.3 การระดมทรัพยากรเพื่อให้สามารถดำเนินการร่วมกัน
(Resource Mobilization)
- 1.4 การติดตามและประเมินผลแผนงานอย่างเป็นระบบ
(Monitoring and Evaluation)

อย่างไรก็ดี ถึงแม้ผลลัพธ์จากงานวิจัย จะเป็นผลพวงจากการดำเนินงานของภาคีหลายฝ่าย ทั้งจากผลสำเร็จของนักวิจัย และผลลัพธ์ของกระบวนการทางนโยบาย ซึ่งเป็นผลงานของกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์ แต่คงปฏิเสธไม่ได้ว่ากระบวนการจัดการที่มีประสิทธิภาพ จะเป็นจุดเชื่อมประสานที่สำคัญในการนำองค์ความรู้จากการวิจัยสู่การใช้ประโยชน์สูงสุด

2. การสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายวิจัย

นอกจากนี้ สวรส. ได้พัฒนารูปแบบความสัมพันธ์กับกลไกการจัดการงานวิจัยภายนอก โดยสร้างความเข้าใจและขอบเขตการทำงานร่วมกันในรูปของข้อตกลง และสัญญาการปฏิบัติงานทางวิชาการ และมีการกำกับนโยบายและการดำเนินงานในรูปแบบของคณะกรรมการวิชาการ ทั้งนี้โครงสร้างการจัดการงานวิจัยผ่านกระบวนการทำงานกับภาคีเครือข่ายใน 3 รูปแบบ คือ

2.1) เครือข่ายงานวิจัยระบบสุขภาพ เป็นการประสานงานกับนักวิจัยในสถาบันต่างๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมกันทำการศึกษาวิจัยร่วมกันในประเด็นที่สนใจร่วมกันเป็นโครงการร่วม

2.2) สถาบันภาควิจัยสุขภาพ เป็นการประสานกับสถาบันการศึกษา สถาบันการวิจัยที่มีพันธกิจหลักของตนเองในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับระบบสุขภาพให้เข้ามามีส่วนร่วมกับ สวรส. ในการจัดการการวิจัยระบบสุขภาพภายใต้กรอบความร่วมมือเป็นทางการ

2.3) เครือสถาบันวิจัยสุขภาพ เป็นการร่วมลงทุนระหว่าง สวรส. กับองค์กร หรือ สถาบันที่มุ่งใช้ผลงานทางวิชาการเฉพาะภารกิจ โดยจัดตั้งเป็นหน่วยงานที่มีความคล่องตัว (Autonomous Agency) ขึ้นภายใต้ข้อบังคับของ สวรส. ช่วยให้เกิดกลไกสร้างงานทางวิชาการที่จำเป็น (Essential) เพื่อขับเคลื่อนระบบสุขภาพที่พึงปรารถนาอย่างเร่งด่วน

การจัดการดังกล่าวก่อให้เกิด กลไกด้านสุขภาพ เพื่อรองรับการปฏิรูประบบสุขภาพ ซึ่งถือได้ว่าเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการดำเนินงานที่ผ่านมา และนับเป็นจุดฉันทัดในการให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดการงานวิจัยและการดำเนินงานร่วมกับภาคี และภาคประชาคม และชุมชน ในการจัดการงานวิจัยและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ เพื่อเป็นกลไกสำคัญในระยะยาวและสามารถรองรับการเปลี่ยนผ่านระบบสุขภาพต่อไป

3. การเปลี่ยนแปลงที่กระทบต่อสุขภาพ

ทศวรรษที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนแปลงที่กระทบต่อระบบสุขภาพ ซึ่งต้องการการสร้างความรู้และการจัดการความรู้ให้ทันเหตุการณ์ เพื่อลดผลกระทบด้านลบและสร้างประโยชน์สูงสุดต่อระบบสุขภาพ สวรส. จึงต้องตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยเฉพาะเรื่องโครงสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า การค้าระหว่างประเทศ ที่มีผลกระทบต่อระบบสุขภาพ เช่น นโยบายการเป็นศูนย์กลางการแพทย์แห่งเอเชีย การระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ การเตรียมการรองรับภัยพิบัติด้านสาธารณสุข การสร้างเสริมสุขภาพ เช่น นโยบาย “เมืองไทยแข็งแรง” เป็นต้น

แผนยุทธศาสตร์ ►►

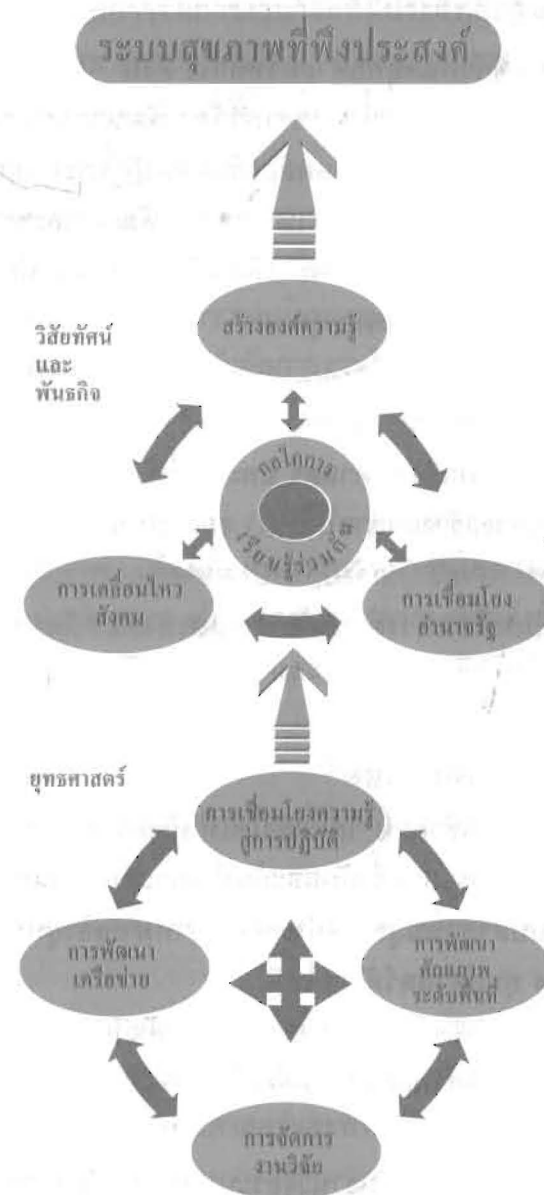
ด้วยภารกิจที่ต่อเนื่องในการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบสุขภาพ ซึ่งมีได้มีความสำคัญเฉพาะตัวบทกฎหมาย แต่หมายรวมถึงกระบวนการสร้างความเข้มแข็งของภาคีทุกภาคส่วนในการรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและนโยบายใหม่ของรัฐบาล คณะกรรมการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข จึงได้ให้ความสำคัญกับการสร้างและใช้องค์ความรู้ผ่านกลไกการจัดการงานวิจัย ให้เกิดการสร้างพลังและความเข้มแข็งของภาคีและเครือข่าย โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และ ยุทธศาสตร์ 3 ปี ข้างหน้า พ.ศ. 2548-2550 ไว้ดังนี้

● วิสัยทัศน์

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข จะเป็นองค์กรภาคีที่เข้มแข็งร่วมกับองค์กรอื่นในการ ร่วมเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบบสุขภาพที่พึงประสงค์สำหรับปวงชนชาวไทย

● พันธกิจ

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข จะร่วมสร้างกลไกอย่างต่อเนื่องในการสร้าง จัดการ และประยุกต์ใช้องค์ความรู้ การเคลื่อนไหวทางสังคม และการเชื่อมโยงอำนาจรัฐ เพื่อสนับสนุนการปฏิรูประบบสุขภาพและระบบสุขภาพอย่างสมดุลพอเพียง

แผนภูมิ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ ยุทธศาสตร์
สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข พ.ศ.2548-2550

● ยุทธศาสตร์

สวรส. ได้กำหนดยุทธศาสตร์หลักไว้ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การจัดการงานวิจัย : พัฒนาระบบการจัดการงานวิจัยให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการปฏิรูประบบสุขภาพ

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเครือข่าย : พัฒนาและขยายเครือข่ายองค์กรการวิจัย และภาคีสุขภาพ เพื่อผลักดันกระบวนการนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ อย่างสมเหตุสมผล

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพระดับพื้นที่ : เสริมหนุนโครงสร้างและกระบวนการเรียนรู้จากงานวิจัยอย่างมีส่วนร่วมในระดับพื้นที่ โดยมุ่งเน้นทั้งทางพื้นที่เชิงภูมิศาสตร์ และพื้นที่เชิงกลไก (เช่น หน่วยงาน หรือการพัฒนาโครงสร้างและกลไกใหม่) ของระบบสุขภาพ

4. ยุทธศาสตร์การเชื่อมโยงความรู้สู่การปฏิบัติ : พัฒนาระบบการขับเคลื่อนทางด้านนโยบายและสังคมที่มีผลต่อการปฏิรูประบบสุขภาพ

● เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์

จากแผนภูมิข้างต้น ได้แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของทั้ง 4 ยุทธศาสตร์ที่ต้องหนุนเสริมซึ่งกันและกันทั้งในระดับ ส่วนกลางและพื้นที่ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ได้กำหนด เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ และกลวิธี ของทั้ง 4 ยุทธศาสตร์ดังต่อไปนี้

1. ยุทธศาสตร์การจัดการงานวิจัย พัฒนาระบบการจัดการงานวิจัยให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการปฏิรูประบบสุขภาพ

เป้าหมาย

1.1 นโยบายและแผนงานวิจัยระบบสุขภาพเกิดจากการมีส่วนร่วมขององค์กรนโยบายสุขภาพระดับประเทศในลักษณะบูรณาการมุ่งสู่ทิศทางการปฏิรูประบบสุขภาพ

1.2 กลไกการจัดการงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพขององค์กรในกระทรวงสาธารณสุข สถาบันการศึกษา ทั้งส่วนกลางและภูมิภาค

1.3 นักจัดการงานวิจัย และเครื่องมือการจัดการงานวิจัย ที่รองรับระบบสุขภาพที่พึงประสงค์

กลวิธี

1) สร้างองค์ความรู้เพื่อรองรับระบบสุขภาพ โดยจัดกระบวนการวิจัยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางนโยบายและแผน

2) พัฒนาและสร้างนักจัดการงานวิจัย

3) พัฒนากลไกและเครื่องมือการจัดการงานวิจัย

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเครือข่าย พัฒนาและขยายองค์กรการวิจัยและภาคีสุขภาพ เพื่อผลักดันกระบวนการนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพอย่างสมเหตุสมผล เป้าหมาย คือ ความเข้มแข็งและความเชื่อมโยงของเครือข่าย เครือสถาบัน และสถาบันภาคีงานวิจัย เพื่อบรรลุนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ

กลวิธี

1) สร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีปฏิสัมพันธ์จากการปฏิบัติของทุกภาคี

2) สนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นรวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิในทุกระดับ

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพระดับพื้นที่ มุ่งเสริมหนุนโครงสร้างและกระบวนการเรียนรู้จากงานวิจัยอย่างมีส่วนร่วมในระดับพื้นที่ โดยมุ่งเน้นทั้งทางพื้นที่เชิงภูมิศาสตร์และพื้นที่เชิงกลไกของระบบสุขภาพ

เป้าหมาย

3.1 ระดับพื้นที่ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือพัฒนาองค์ความรู้ในการกำหนดวาระสุขภาพ

3.2 องค์การทางสุขภาพมีกลไกหรือโครงสร้างการจัดการงานวิจัยที่สามารถ เชื่อมโยงความรู้สู่การกำหนดนโยบาย

กลวิธี

- 1) สร้างกระบวนการจัดการงานวิจัยที่ทุกภาคีมีส่วนร่วม
- 2) พัฒนารูปแบบความร่วมมือเพื่อเสริมพลังทางวิชาการในลักษณะเชิงพันธมิตรหรือหุ้นส่วน

4. ยุทธศาสตร์การเชื่อมโยงความรู้สู่การปฏิบัติ พัฒนากระบวนการขับเคลื่อนทางด้านนโยบายและสังคมที่มีผลต่อการปฏิรูประบบสุขภาพ

เป้าหมาย

4.1 องค์ความรู้จากงานวิจัยได้นำไปใช้ในการกำหนดเป็นนโยบายระดับชาติและระดับท้องถิ่น

4.2 ภาควิชาสุขภาพจากทุกภาคส่วนมีกิจกรรมต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนการปฏิรูประบบสุขภาพ

กลวิธี

- 1) ใช้ศาสตร์ และศิลป์ในการจัดการงานวิจัยและความรู้ไปสู่ผู้ใช้ อย่างมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการรวมพลังของภาควิชาสุขภาพจากทุกภาคส่วน
- 2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดกลไกและเครื่องมือเพื่อรองรับการปฏิรูประบบสุขภาพ

● ดัชนีชี้วัดผลงานเชิงปริมาณและคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การจัดการงานวิจัย

- 1) นโยบายและแผนงานวิจัยระบบสุขภาพที่เกิดจากการมีส่วนร่วมขององค์กรนโยบายสุขภาพที่สำคัญของประเทศ

- 2) กลไกหรือหน่วยจัดการงานวิจัยของหน่วยงานในกระทรวงสาธารณสุขและสถาบันอื่นๆ ที่เป็นพันธมิตรของสวรส.

- 3) องค์ความรู้จากงานวิจัยพื้นฐานเพื่อใช้พัฒนาระบบสุขภาพเช่น ข้อมูลข่าวสาร กำลังคน การเงินการคลัง ฯลฯ ปีละ 3-5 เรื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาและขยายเครือข่ายขององค์กรการวิจัยและภาควิชาสุขภาพ

- 1) เครือข่ายและภาควิชางานวิจัยระบบสุขภาพเพิ่มขึ้น ครอบคลุมประเด็นนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพที่สำคัญในพื้นที่ และสอดคล้องกับระบบสุขภาพใหม่

- 2) นโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพที่สำคัญทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ได้รับการผลักดัน โดยการมีส่วนร่วมของสวรส. เครือข่ายหรือสถาบันภาคี ปีละอย่างน้อย 10 เรื่อง

- 3) กลไก และเครื่องมือ เฉพาะด้านที่สำคัญเพื่อรองรับการปฏิรูประบบสุขภาพ

- 4) รูปแบบความร่วมมือและการใช้งานวิจัยของผู้กำหนดนโยบายและผู้บริหารระบบสุขภาพทุกระดับ ร่วมกับนักวิชาการและภาคี

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาศักยภาพระดับพื้นที่

- 1) มีเครือข่ายวิจัยและภาคีที่ครอบคลุมหน่วยบริหารงานระบบสุขภาพในพื้นที่ เช่น เทศบาลองค์กรบริหารส่วนตำบล ประชาคมสุขภาพชุมชน

- 2) เครือข่ายและภาควิชาสุขภาพมีสมรรถนะในการจัดการงานวิจัยสุขภาพอย่างมีส่วนร่วม และใช้ความรู้จากงานวิจัยเพื่อพัฒนาระบบสุขภาพในพื้นที่ปีละอย่างน้อย 1 เรื่อง

3) กลไกหรือหน่วยงานจัดการงานวิจัยของหน่วยงานสุขภาพในระบบมีการร่วมเรียนรู้ในกระบวนการงานวิจัย และกำหนดนโยบายสุขภาพจากงานวิจัยปีละ 1-2 เรื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การเชื่อมโยงความรู้สู่การปฏิบัติ

1) ร่างพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ ได้รับการประกาศและบังคับใช้ภายในปีพ.ศ.2550 หรือได้กลไกการทำงานการปฏิรูประบบสุขภาพ

2) องค์ความรู้ กลไกและเครื่องมือ สำหรับการทำงานเพื่อปฏิรูประบบสุขภาพ

3) องค์ความรู้จากงานวิจัยของสวรส.และภาคีได้รับการนำไปใช้ ในกระบวนการตัดสินใจเชิงนโยบาย หรือพัฒนาระบบสุขภาพอย่างต่อเนื่องปีละ 3-5 เรื่อง

แผนยุทธศาสตร์งานวิจัย

เนื่องจากยุทธศาสตร์ทั้งสี่ของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข มีความสัมพันธ์เชื่อมโยง และเสริมซึ่งกันและกัน เพื่อให้ตอบสนองต่อ วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ในปี 2548-2550 จึงได้กำหนดแผนงานหลัก 4 แผน เพื่อจัดกรอบงบประมาณ และแนวทางการจัดการงานวิจัยระบบสุขภาพ โดยทั้ง 4 แผนงาน มีกิจกรรมที่ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ได้หนึ่งยุทธศาสตร์ หรือ หลายยุทธศาสตร์ได้ในเวลาเดียวกัน

แผนงานหลัก 4 แผนประกอบด้วย

1. แผนงานวิจัย
2. แผนพัฒนาการจัดการงานวิจัย
3. แผนพัฒนาเครือข่าย
4. แผนสนับสนุนการวิจัย

1. แผนงานวิจัย

เป็นการจัดงานวิจัยและเชื่อมโยงผลงานวิจัยกับภาคีเครือข่าย เพื่อให้ได้คำตอบในการสนับสนุน และรองรับการปฏิรูประบบสุขภาพ รวมทั้งเชื่อมโยงองค์ความรู้สู่การปฏิบัติทั้งในเชิงนโยบายและปฏิบัติการทางสังคม โดยมีการกิจหลักของการดำเนินงานคือ

1) สร้างองค์ความรู้ที่ตอบสนองประเด็นสำคัญของระบบสุขภาพอย่างครอบคลุม เพื่อใช้ในการกำหนดโครงสร้าง บทบาท หน้าที่ของกลไกในระบบสุขภาพที่กำลังจะเปลี่ยนผ่าน

2) พัฒนาและสังเคราะห์กลไก เครื่องมือ สำหรับขับเคลื่อนระบบสุขภาพใหม่ที่เหมาะสมกับเงื่อนไขประเทศไทย

3) ระดมภาควิชาวิจัยทุกภาคส่วนให้เข้ามาเป็นเจ้าภาพร่วมในการสร้างและเชื่อมโยงองค์ความรู้สู่การขับเคลื่อนทางนโยบายและสังคมทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น

4) จัดเตรียมนักวิจัยและนักวิชาการทั้งด้านสุขภาพและด้านอื่น ๆ สำหรับสร้างองค์ความรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์งานวิจัยเชิงนโยบายให้มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอ ที่จะป้อนข้อมูลย้อนกลับให้ระบบสุขภาพใหม่อย่างต่อเนื่องและจริงจัง

ทั้งนี้ สวรส.ได้จัดงานวิจัยเพื่อตอบสนองต่อการกิจเป้าหมายในประเด็นต่าง ๆ โดยให้ดำเนินงานและสนับสนุนงานวิจัยในลักษณะชุดโครงการในแต่ละแผนงานวิจัย ซึ่งสามารถจัดกลุ่มวิจัยเพื่อขับเคลื่อน และดำเนินงานวิจัยอย่างเชื่อมโยงกันในระหว่างกลุ่มได้ ทั้งนี้ ในการจัดกลุ่มงานและแผนงานดังกล่าว เป็นการจัดเพื่อให้เห็นความเด่นชัดของภารกิจหลักที่จะตอบสนองยุทธศาสตร์ของสวรส. ซึ่งยังคงมีความเชื่อมโยงอย่างตติชาตมิได้ในเชิงภารกิจเป้าหมายที่ต้องสอดรับกันอย่างเหมาะสม โดยสวรส.ได้จัดให้มีงานวิจัยที่ต้องตอบสนองต่อระบบสุขภาพใน 4 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

- 1.1 กลุ่มวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ
- 1.2 กลุ่มวิจัยและพัฒนาระบบบริการ
- 1.3 กลุ่มวิจัยผลกระทบต่อระบบสุขภาพ
- 1.4 กลุ่มวิจัยและพัฒนาเครื่องมือบริหารระบบสุขภาพ

1.1 กลุ่มวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ

ภารกิจหลัก เป็นการมุ่งเน้นให้เกิดผลงานวิจัยที่ตอบสนองต่อการสร้างองค์ความรู้และเพิ่มประสิทธิภาพองค์กรให้มีสมรรถนะในการจัดการงานวิจัยระบบสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการเปลี่ยนผ่าน

ของระบบสุขภาพทุกระดับ ประกอบด้วย 2 แผนงานวิจัยย่อยคือ

(1) **แผนงานวิจัยและพัฒนาระบบวิจัยสุขภาพ** เป็นการตอบสนองตามพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ ที่กำหนดให้มีการจัดการระบบวิจัยเป็นศูนย์กลางของการระดมจัดการความรู้และข่าวสารวิชาการ เพื่อใช้กำหนดทิศทางและแนวปฏิบัติในทุกระดับของระบบสุขภาพแห่งชาติ การวิจัยและวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้ของแผนนี้ จะนำมาซึ่งสัมฤทธิ์ผล ของการจัดวางโครงสร้างและกลไกที่สำคัญต่อระบบวิจัยสุขภาพของประเทศคือ กลไกการจัดการนโยบายสุขภาพในระดับชาติ กลไกการจัดการเฉพาะประเด็น และกลไกการจัดการสถาบันวิจัย รวมทั้งกลไกการสร้างและพัฒนา นักจัดการงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ

(2) **แผนงานวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพในระดับพื้นที่** เป็นการสร้างองค์ความรู้และกระบวนการจัดการงานวิจัยที่หนุนเสริมโครงสร้างและกระบวนการเรียนรู้จากงานวิจัยอย่างมีส่วนร่วมในระดับพื้นที่ โดยมุ่งเน้นพื้นที่ทั้งในเชิงภูมิศาสตร์ และเชิงกลไกของระบบสุขภาพ สัมฤทธิ์ผล จะได้มาซึ่งกลไกการจัดการงานวิจัยที่ตอบสนองต่อการจัดระบบสุขภาพใหม่ของพื้นที่อย่างเหมาะสม และตรงตามเงื่อนไขปัญหาสุขภาพชุมชน ซึ่งจะควบคู่ไปกับการพัฒนาเครือข่ายนักวิจัย องค์กร ชุมชน และการจัดสรรทรัพยากรในพื้นที่

1.2 กลุ่มวิจัยและพัฒนาระบบบริการ

เป็นการศึกษาวิจัยเพื่อวางรูปแบบของการพัฒนาระบบบริการและสร้างเสริมสุขภาพ ภายใต้ระบบสุขภาพใหม่ ประกอบด้วยแผนงานวิจัยย่อยคือ

(1) **แผนงานวิจัยและพัฒนาการสร้างระบบสุขภาพชุมชน** มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการสังเคราะห์กลไก รูปแบบและเครื่องมือเพื่อจัดระบบบริการสุขภาพในชุมชน โดยผสมผสานกับปัญหา

และความต้องการ โครงสร้างของพื้นที่ ในประเด็นบุคลากรวิชาชีพ เทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับระดับบริการสุขภาพทั้งปฐมภูมิ ทุติยภูมิ ตติยภูมิ รวมทั้งระบบย่อยอื่น ๆ เพื่อหนุนเสริมการพึ่งพาตนเอง ด้านสุขภาพของชุมชนและหนุนเสริมนโยบายเมืองไทยแข็งแรง (Healthy Thailand)

(2) **แผนงานวิจัยระบบคุณภาพบริการสุขภาพ** เป็นการสร้างองค์ความรู้เพื่อจัดกลไก เครื่องมือเชิงนโยบายที่สนับสนุนการวิจัยด้านคุณภาพการบริการสุขภาพทุกระดับ ที่ครอบคลุมถึงประเด็นการพัฒนา แนวทางการบริการสาธารณสุข การประเมินเทคโนโลยีทางการแพทย์ และกฎหมายสุขภาพและจริยศาสตร์ โดยการร่วมมือจากภาคี ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางด้านสุขภาพ

(3) **แผนงานวิจัยและพัฒนาระบบการเงินการคลังสุขภาพ** เป็นการวิจัยที่มุ่งสู่การพัฒนากลไก โครงสร้าง รูปแบบของการจัดทรัพยากรด้านการเงินการคลังที่เหมาะสมของประเทศ รวมทั้งพัฒนาระบบสารสนเทศด้านเภสัชกรรมเพื่อรองรับระบบสุขภาพใหม่ และให้ประชาชนไทยได้รับการบริการสุขภาพอย่างมีคุณภาพ ทัวถึง ภายใต้งบประมาณที่เพียงพอในทุกกระบวนประกันสุขภาพ ทั้งในระบบสวัสดิการ รักษาพยาบาลสำหรับข้าราชการ ระบบประกันสังคม ระบบ 30 บาท รักษาทุกโรค ประกันภาคเอกชน และกลุ่มชนชายขอบของประเทศ

(4) **แผนงานวิจัยเพื่อการติดตาม ประเมินผลการจัดหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า** เป็นการวิจัย เพื่อติดตาม ประเมินผลการจัดหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าไทยภายใต้ระบบใหม่ ในประเด็นของปรัชญา แนวคิด การมีส่วนร่วม การจัดสรรทรัพยากร การจัดบริการสุขภาพที่ครอบคลุมเป็นธรรม ทัวถึง และการธรรมาภิบาลระบบที่จัดขึ้น โดยสัมฤทธิ์ผลนำมาซึ่งกลไก เครื่องมือ เครือข่ายภาควิจัยที่หลากหลาย ที่ทำหน้าที่ในการป้องกันกลับข้อมูลความรู้สู่กระบวนการตัดสินใจเชิงนโยบายทุก

ระดับและการปฏิบัติการทางสังคมชุมชน โดยใช้บทเรียนจากการเรียนรู้ร่วมกันทั้งในและต่างประเทศ เป็นองค์ประกอบในการขับเคลื่อน

(5) **แผนงานวิจัยกำลังคนด้านสุขภาพ** เป็นงานวิจัยเพื่อประเมินสถานการณ์และวางแผนการผลิตกระจาย การฝึกอบรมเพื่อรองรับการจัดระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า และการปฏิรูประบบสุขภาพ

1.3 กลุ่มวิจัยผลกระทบต่อระบบสุขภาพ

เป็นการจัดงานวิจัยในประเด็นเฉพาะที่เกิดจากผลกระทบ นโยบายสาธารณะ และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อระบบสุขภาพ และพฤติกรรมสุขภาพคนไทย ประกอบด้วย

(1) **แผนงานวิจัยและพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ และการประเมินผลกระทบทางสุขภาพ** มุ่งสร้างให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการสังเคราะห์กลไก โครงสร้างของระบบ เพื่อป้องกันกลับข้อมูลสู่กระบวนการตัดสินใจเชิงนโยบายทุกระดับ รวมทั้งพัฒนาโครงสร้างและแนวทางการดำเนินงานร่วมกันระหว่างภาคประชาคมสุขภาพ นักวิชาการ และภาคการเมือง ให้ครอบคลุมประเด็นนโยบายสาธารณะที่สำคัญ และโดยเฉพาะการหนุนเสริมกระบวนการสมัชชาสุขภาพ เพื่อรองรับการปฏิรูประบบสุขภาพ

(2) **แผนงานวิจัยเพื่อการควบคุมป้องกันภาวะคุกคามทางสุขภาพ** เป็นการวิจัยที่มุ่งสร้างให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการประสานความร่วมมือกับภาคีทุกภาคส่วน ในการกำหนดประเด็น วาระ เพื่อควบคุม ป้องกัน ภาวะคุกคามทางสุขภาพ ทั้งที่เกิดจากสภาวะแวดล้อมและพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน เช่นการบริโภคสุราของคนไทย เพื่อนำสู่การสร้างกลไกเครือข่ายการจัดการเพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน และจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายทางสุขภาพต่าง ๆ ก่อนที่จะก่อผลร้ายต่อสุขภาพประชาชน

(3) **แผนงานวิจัยและพัฒนาระบบเสริมสร้างพลังและคุ้มครองผู้บริโภค** เป็นการจัดการงานวิจัยที่เกิดสัมฤทธิ์ผลในเชิงระบบและกลไกในการหนุนเสริมให้เกิดการรวมพลังภาคประชาชนให้มีสมรรถนะในการตัดสินใจเลือกซื้อและเลือกใช้บริการสุขภาพและสินค้าสุขภาพ และวิเคราะห์ สังเคราะห์กลไก โครงสร้างที่เหมาะสมในเชิงองค์กรกฎหมายและกลไกอื่นๆ ที่สอดคล้องกับระบบสุขภาพใหม่ ที่จะเอื้อต่อการคุ้มครองผู้บริโภค มิให้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากการบริโภคบริการสุขภาพและสินค้าสุขภาพ

1.4 กลุ่มวิจัยและพัฒนาเครื่องมือบริหารระบบสุขภาพ

เป็นการวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาเครื่องมือระบบสุขภาพในระดับต่าง ๆ ให้มีกลไกระบบการบริหาร จัดการ ที่เหมาะสม คล่องตัว และสามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนการนำความรู้และเครื่องมือสู่การใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม ประกอบด้วย 2 แผนงานวิจัยย่อยคือ

(1) **แผนงานวิจัยและพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ** เป็นงานวิจัยที่มุ่งสร้างเครื่องมือ กลไกที่จะเสริมสร้างสมรรถนะให้ผู้กำหนดนโยบาย ผู้บริหาร ผู้ให้บริการด้านสุขภาพ โดยใช้ข้อมูลเชิงวิชาการประกอบการบริหารจัดการระบบสุขภาพ และจัดกลไกในการจัดการข้อมูลเชิงวิชาการ ให้เอื้ออำนวยแก่ประชาชนในการมีส่วนร่วมในระบบสุขภาพ และพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพได้อย่างมีคุณภาพ สัมฤทธิ์ผลที่สำคัญได้แก่ เครื่องมือ กลไกของระบบสารสนเทศสำหรับบริหารจัดการระบบสุขภาพ ระบบสารสนเทศสำหรับบริการสุขภาพ และเครื่องมือกลไกสำหรับระบบสารสนเทศสุขภาพประชาชน

(2) **แผนงานวิจัยการอภิบาลระบบสุขภาพ** ความเคลื่อนไหวของการจัดระบบสุขภาพใหม่นี้ ส่งผลต่อกลไกการบริหารจัดการขององค์กรสุขภาพทุกภาคส่วน ซึ่งจำเป็นต้องปรับตัวให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบ

ได้แก่สังคม ผลสัมฤทธิ์ของแผนนี้ จึงมุ่งสู่การสังเคราะห์เครื่องมือสำหรับการกำกับ ติดตามผลการบริหารนโยบายและยุทธศาสตร์ทุกระดับ ทั้งในระดับชาติ และท้องถิ่น รวมทั้งการจัดระบบสุขภาพของผู้พิการ ภายใต้การมีส่วนร่วมในการกำหนดและทำความเข้าใจร่วมกันในฐานคิด กรอบแนวทางการปฏิบัติ อันจะส่งผลต่อสมรรถนะในการบริหารจัดการนโยบายยุทธศาสตร์ของกลไกอภิบาลสุขภาพ

2. แผนพัฒนาการจัดการงานวิจัย

การปรับบทบาทของสวรส. ในการเป็นองค์กรเพื่อจัดการงานวิจัยในช่วงที่ผ่านมา ทำให้ยุทธศาสตร์สำคัญประการหนึ่งที่จำต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง คือ การพัฒนาศาสตร์และศิลป์ในการจัดการงานวิจัย เพื่อหล่อเลี้ยงและขยายวงของนักจัดการงานวิจัยให้กว้างขวางและครอบคลุมประเด็นของระบบสุขภาพ รวมทั้งเพิ่มสมรรถนะในการจัดการภารกิจที่ซับซ้อน ให้สามารถแปลยุทธศาสตร์งานวิจัยสู่กระบวนการงานวิจัย ที่สามารถเชื่อมผลงานสู่การใช้ประโยชน์ทั้งเชิงนโยบายและปฏิบัติการทางสังคมได้อย่างแท้จริง โดยได้กำหนดแผนงานย่อยดังนี้ คือ

2.1 **แผนงานพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยของเครือข่ายสถาบันและสถาบันภาคีทั้งส่วนกลางและภูมิภาค** เพื่อให้มีสมรรถนะและประสิทธิภาพรองรับการจัดการงานวิจัยที่ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์หลักทั้ง 4 ข้อ โดยเชื่อมภารกิจการดำเนินงานกับงานพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

2.2 **แผนงานฝึกอบรมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการงานวิจัย** เพื่อถอดประสบการณ์การจัดการงานวิจัย 12 ปี ที่ผ่านมาของ สวรส. ในการจัดหลักสูตรฝึกอบรม ถ่ายทอด แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับสถาบันการจัดการงานวิจัยอื่นๆ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

3. แผนพัฒนาเครือข่าย

กลไกการดำเนินงานของสวรส. เพื่อตอบสนองต่อการจัดระบบสุขภาพใหม่ ได้ถูกจัดแบ่งตามกลไกการจัดการงานวิจัยเป็น 3 ลักษณะคือ เครือข่ายงานวิจัย เครือสถาบัน สถาบันภาคี ซึ่งมีรูปแบบการจัดการที่อยู่บนเงื่อนไขที่มีความหลากหลาย และมีแนวโน้มของการขยายเครือข่ายให้ครอบคลุมในประเด็นอื่น ๆ เพื่อรองรับการปฏิรูประบบสุขภาพให้มากขึ้น ดังนั้น เพื่อสนับสนุนให้กระบวนการจัดการงานวิจัยและสร้างองค์ความรู้เป็นไปอย่างเข้มแข็ง เชื่อมประสานการใช้ประโยชน์ซึ่งกันและกันอย่างสอดคล้องกับระเบียบเงื่อนไขที่เหมาะสม สวรส.จึงกำหนดให้แผนงานย่อยดังนี้คือ

3.1 แผนงานขยายความร่วมมืองานวิจัยกับองค์กรและสถาบัน แผนงานนี้มุ่งขยายความร่วมมือในลักษณะพันธมิตร และหุ้นส่วนกับกรมต่างๆ ในและนอกกระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งสถาบันการศึกษาอื่นๆ ในส่วนกลางและภูมิภาค เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ให้มากที่สุด และมีกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างสถาบัน

3.2 แผนงานอภิบาลเครือข่ายและสถาบันภาคี แผนงานนี้มุ่งสานต่อเครือข่ายงานวิจัยและสถาบันภาคี ให้เกิดระบบและความเข้มแข็งในด้านการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ คล่องตัว โปร่งใสเพื่อการตรวจสอบได้ทั้งในเชิงกฎหมาย และสนับสนุนให้เกิดการพัฒนากระบวนการแลกเปลี่ยน ถ่ายทอดประสบการณ์การจัดการองค์กรซึ่งกันและกัน รวมทั้งการมีส่วนร่วมในแผนงานวิจัยอื่นๆ ตามยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

4. แผนสนับสนุนการวิจัย

กลไกและกระบวนการภายในสวรส. ถือเป็นฐานรากและเครื่องมือสำคัญที่สร้างความเข้มแข็งและอำนวยความสะดวกพร้อมสนับสนุนการ

ดำเนินงานของสวรส. ให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ สวรส.จึงได้กำหนดงานสำคัญ ๆ ในการบริหารจัดการและสนับสนุน ดังนี้

4.1 แผนงานบริหารทั่วไป มีภารกิจในการจัดระบบทั่วไปที่เอื้อต่อการสนับสนุนแผนงานสวรส.และเครือสถาบันให้ดำเนินงานได้ตามแผนงานที่กำหนดได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการจัดระบบข้อมูลทางการเงินและบัญชี ที่สนับสนุนให้สามารถวิเคราะห์วางแผนการเงินขององค์กรและเครือข่ายได้ รวมทั้งการจัดระบบของงานอาคาร สถานที่ งานบุคคล งานธุรการ และการจัดกระบวนการให้ได้มาซึ่งการย้อนกลับด้านผลประโยชน์จากสินทรัพย์ทางปัญญาและวิชาการ

4.2 แผนงานและงบประมาณ ภารกิจหลักที่สำคัญคือ การจัดระบบ กลไกเชื่อมประสาน กำกับ ติดตามแผนงานของสวรส.และเครือสถาบัน พิจารณาการประยุกต์ศาสตร์สู่กิจกรรมการดำเนินงาน และแผนการใช้งบประมาณที่เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินภารกิจต่างๆ สามารถผลักดันสู่เป้าหมายยุทธศาสตร์ของสวรส. รวมทั้งร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ที่สนับสนุนให้มีกระบวนการเชื่อมประสานองค์กรภายนอกให้เข้ามาเป็นเจ้าภาพร่วมในการจัดระบบสุขภาพ

4.3 แผนบริหารทรัพยากรมนุษย์ มีภารกิจสำคัญคือ พัฒนาระบบบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร ตลอดจนจัดกลไก กระบวนการในการเสริมสร้างสมรรถนะบุคลากรสวรส. และเครือสถาบัน ให้มีความเข้มแข็งในการผลักดันผลการดำเนินงานสู่เป้าหมายของระบบสุขภาพ รวมถึงการสังเคราะห์ระบบการประเมินและพัฒนาบุคลากรตามบทบาทหน้าที่ เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีสมรรถนะและเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของหน่วยงานและระบบสุขภาพ

4.4 แผนสื่อสารการวิจัย เป็นกลไกสำคัญในการนำเสนอผลงานวิจัย และภาพลักษณ์ของการเป็นองค์กรจัดการงานวิจัยของสวรส. ให้เป็นที่เข้าใจและยอมรับ มีทัศนคติที่ดีจากภาคีวิจัย และผู้ใช้ประโยชน์จากผลงาน

เพื่อเป็นจุดเชื่อมต่อการขยายผลงานสู่การใช้ประโยชน์ตามยุทธศาสตร์ให้เป็นที่ยอมรับ ทั้งนี้ การดำเนินงานของกลไกที่จำต้องเชื่อมประสานกันอย่างเหนียวแน่น เพื่อรวมพลังในการผลักดันผลงานในทิศทางเดียวกันจึงประกอบด้วย

(1) **งานสารสนเทศ** เป็นการจัดระบบข้อมูลที่เอื้อต่อการดำเนินงานของแผนงานต่างๆ ของสวรส. ซึ่งเป็นไปในรูปแบบของการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และรูปแบบอื่นๆ รวมทั้งจัดให้มีการเชื่อมประสานการใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างสวรส.และเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ และจัดกลไก หรือช่องทางที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยน เผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณะชน

(2) **ห้องสมุด** เป็นกลไกที่อำนวยความสะดวก สนับสนุนให้เกิดการเข้าถึงข้อมูลทางวิชาการทั้งที่เป็นผลงานจากสวรส.และภาควิชาอื่นๆ โดยกำหนดให้มีกลยุทธ์เชิงรุกในการเผยแพร่รายงานวิจัยไปยังกลุ่มเป้าหมายที่มีความหลากหลาย ทั้งกลุ่มนักวิชาการ การเมือง ประชาชนทั่วไป โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาสนับสนุนการดำเนินงานในรูปแบบห้องสมุดดิจิทัล และจัดการข้อมูลวิชาการผ่านช่องทางสื่อต่างๆ อย่างเหมาะสม รวมทั้งวางกลยุทธ์ในการขยายเครือข่ายความร่วมมือกับห้องสมุดทั้งในและต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการขยายพรมแดนความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

(3) **ประชาสัมพันธ์** ภารกิจสำคัญได้แก่การวางกลยุทธ์ในการสร้างภาพลักษณ์ สื่อสารประชาสัมพันธ์ภารกิจ การดำเนินงาน รวมถึงผลงานสวรส.และเครือข่าย ให้เป็นที่รับรู้ของกลุ่มเป้าหมายทั้งนักวิจัย นักวิชาการ ผู้กำหนดนโยบาย กลุ่มประชาคมและประชาชน และสร้างทัศนคติที่ดี จนเกิดการยอมรับจากสังคมวงกว้างในประเทศ และขยายการรับรู้ด้านการจัดการงานวิจัยสู่องค์กรต่างประเทศ เพื่อเชื่อมความร่วมมือด้านการวิจัยต่อไป ทั้งนี้ รูปแบบกิจกรรมสำคัญคือ การจัดประชุม

วิชาการเพื่อนำเสนอผลงาน การพัฒนาช่องทางและนำเสนอผลงานผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบของสื่ออินเทอร์เน็ต สื่อนิทรรศการ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่นการเสนอข่าวและบทความวิชาการ รวมถึงการจัดกิจกรรม สื่อมวลชนสัมพันธ์ เพื่อให้สื่อมวลชนตระหนักถึงการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารงานวิจัยด้านสุขภาพสู่ประชาชนและสังคมอย่างกว้างขวาง

(4) **งานวิเทศสัมพันธ์** สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข เป็นที่รู้จักในแวดวงวิชาการทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะผลงานการวิจัยและพัฒนาาระบบสาธารณสุขมานานถึง 12 ปี การประสานความร่วมมือกับองค์กรประเทศต่างๆ ทั้งในเรื่องแหล่งทุน นักวิจัย ผู้เชี่ยวชาญ การเสนอผลงานวิชาการระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ จึงเป็นภารกิจที่ สวรส. จะได้พัฒนาบทบาทนี้ต่อไปอย่างต่อเนื่องทั้งในฐานะผู้รับ ผู้ให้ หรือแลกเปลี่ยนในเชิงวิชาการ

งบประมาณรายจ่าย ปี พ.ศ. 2548 - 2550 ►►

ในการจัดประมาณการงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนงานสวรส.และเครือข่าย เพื่อรองรับระบบสุขภาพ เป็นการคาดประมาณจากวงเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล และเป็นการคาดประมาณว่าจะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ทั้งนี้เป็นการเตรียมการเบื้องต้น เพื่อให้ได้ผลงานตามที่กำหนดเท่านั้น โดยประมาณการรายจ่ายในแต่ละช่วงปีงบประมาณคือ

ปีงบประมาณ พ.ศ.2548 วงเงินประมาณ 258.870 ล้านบาท

ปีงบประมาณ พ.ศ.2549 วงเงินประมาณ 555.665 ล้านบาท

ปีงบประมาณ พ.ศ.2550 วงเงินประมาณ 658.780 ล้านบาท

ทั้งนี้มีรายละเอียดจำแนกตามแผนงานดังต่อไปนี้

ประมาณงบประมาณปี 2548-2550

แผนงาน	ปีงบประมาณ (ล้านบาท)					
	2548		2549		2550	
	สวรส.	องค์กรอื่น	สวรส.	องค์กรอื่น	สวรส.	องค์กรอื่น
แผนงานวิจัย	70.89	153.63	77.30	308.50	92.70	360.00
กลุ่มวิจัยและพัฒนาาระบบสุขภาพ	9.00	0.60	12.00	13.00	15.20	27.00
1) แผนงานวิจัยและพัฒนาาระบบวิจัยสุขภาพ	4.00	0.60	5.50	13.00	6.20	15.00
2) แผนงานวิจัยและพัฒนาาระบบสุขภาพในระดับพื้นที่	5.00	-	6.50	-	9.00	12.00
กลุ่มวิจัยและพัฒนาาระบบบริการ	21.16	89.77	27.50	91.50	29.50	90.00
1) แผนงานวิจัยและพัฒนาการรสร้างระบบสุขภาพชุมชน	5.66	2.00	6.00	6.50	7.00	-
2) แผนงานวิจัยระบบคุณภาพบริการสุขภาพ	2.50	39.12	4.50	-	5.50	-
3) แผนงานวิจัยและพัฒนาการบริการเงินการคลังสุขภาพ	5.00	32.02	6.00	45.00	6.00	45.00
4) แผนงานวิจัยเพื่อการติดตามประเมินผลการจัดหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า	5.00	16.63	6.00	40.00	6.00	45.00
5) แผนงานวิจัยกำลังคนด้านสุขภาพ	3.00	5.00	5.00	10.00	5.00	15.00
กลุ่มวิจัยผลกระทบต่อบริการสุขภาพ	12.93	35.00	18.50	124.00	24.50	177.00
1) แผนงานวิจัยและพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพและการประเมินผลกระทบทางสุขภาพ	4.00	-	6.50	35.00	8.80	32.00
2) แผนงานวิจัยเพื่อการควบคุมป้องกันภาวะคุกคามทางสุขภาพ	4.93	20.00	5.50	69.00	6.90	125.00
3) แผนงานวิจัยและพัฒนาาระบบเสริมสร้างพลังและคุ้มครองผู้บริโภค	4.00	15.00	6.50	20.00	8.80	20.00
กลุ่มวิจัยและพัฒนาเครื่องมือระบบสุขภาพ	14.80	28.26	19.30	80.00	23.50	66.00

แผนงาน	ปีงบประมาณ (ล้านบาท)					
	2548		2549		2550	
	สรรส.	องค์กรอื่น	สรรส.	องค์กรอื่น	สรรส.	องค์กรอื่น
1) แผนงานวิจัยและพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ	13.80	28.26	18.20	70.00	21.70	56.00
2) แผนงานวิจัยการอภิบาลระบบสุขภาพ	1.00	-	1.10	10.00	1.80	10.00
แผนพัฒนาการจัดการงานวิจัย	5.00	4.00	6.00	9.00	8.00	10.00
1) แผนงานพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย	2.50	2.00	3.00	5.00	4.00	5.00
2) แผนงานฝึกอบรมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการงานวิจัย	2.50	2.00	3.00	4.00	4.00	5.00
แผนพัฒนาเครือข่าย	1.00	4.00	1.20	20.00	1.40	40.00
1) แผนงานขยายความร่วมมืองานวิจัยกับองค์กรสถาบัน	0.50	2.00	0.55	10.00	0.60	20.00
2) แผนงานเพิ่มศักยภาพและความเข้มแข็งของเครือข่าย	0.50	2.00	0.55	10.00	0.60	20.00
แผนสนับสนุนการวิจัย	20.35	-	26.00	5.50	28.50	5.00
1) งานบริหารทั่วไป	15.00		19.50		21.30	
2) งานแผนงานและงบประมาณ	0.50		1.00		1.00	
3) งานบริหารทรัพยากรมนุษย์	1.35		1.70	2.00	2.00	2.00
4) งานสื่อสารการวิจัย	3.50	-	3.80	3.50	4.20	3.00
รวม	84.24	161.63	110.50	343.00	130.60	415.00

หมายเหตุ

แผนงาน	ปีงบประมาณ (ล้านบาท)					
	2548		2549		2550	
สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ (สปรส.)	13.00		32.00		36.00	
สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (พรพ.)	-		70.165		77.180	
รวมงบประมาณ สรรส.+สปรส.+พรพ	97.24	161.63	212.665	343.00	243.780	415.00